

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja trislojna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 206.

V Ljubljani, v petek 11. septembra 1891.

Letnik XIX.

Sijajna zmaga.

Včerajšnji dan si sme naša lepa Gorenjska zopet zapisati med dneve, ki svetu spričujejo, da je naš Gorenjec veren, naroden in značajan mož, nepristopen tujemu vplivu. Ta dan si sme pa tudi „Katol. politično društvo“ zabeležiti med najlepše dneve svojega obstanka, kajti skoro soglasna izvolitev poslanca g. Mesarja spričuje, da ima naše politično društvo najtrdnjšo zaupanje v Gorenjskem, kjer se nasprotniki pri volitvah niti na površje ne prikažejo. 48 glasov za Mesarja, 3 za Pirca, 1 za Gozanija, te številke najtočneje pojasnjujejo razmere med konservativno, slovensko-liberalno in nemško stranko na Kranjskem. Vzgedna disciplina, ki se je pokazala ob tej priliki, pričča o politični zrelosti gorejskih volilcev in bodi vzgled vsem konservativcem pri bodočih volitvah. Le tedaj namreč sme pričakovati kaka politična stranka ob volitvah ugodnih uspehov, ako se v odločilnih trenutkih posamezniki združijo v enotno postopanje. V edinosti je moč. Disciplina nad vse!

Da je bila volitev v Radovljici skoro soglasna, to ondi ni nič nenavadnega, kajti večinoma je dosedaj Gorenjska svoje zastopnike izbrala s soglasno izvolitvijo. Nenavadno pa je in zelo pomenljivo, da je bil pri sedanjih volitvah hud boj, česar poprej nikoli ni bilo, in da v kljub temu hudemu boju je volitev vendar-le skoro soglasna. Nasprotniki so popolno poraženi. In sicer v zlasti radi tega, ker so svojo taktiko jako spretno pričeli, ker so napeli vse svoje sile in ker so delali nepošteno z lažmi, z obljubami in z grožnjami. Prepričala jih je volitev, da se Gorenjecem stadi tak nepošten boj in da beganje volilcev z lažmi in z napačnimi poročili ne doseže nobenega uspeha pri

možeh, ki niso vajeni svojega plašča obračati po vetru.

Jako žalostno ulogo je ob tej priliki igrala naša narodno-napredna stranka. V začetku je objavila, da se ne bo nič vtikala v gorenjsko volitev; zatem jeli so kmalu njeni listi priobčevati lažnjiva poročila o volilnem gibanju, celo kopo lažij so nagrmadili o volilnem shodu „Katol. polit. društva“ na Bledu; dokazovali so Gorenjecem, da g. Mesarja ne bodo prav nič razžalili, ako volijo g. Pirca, in da zvesti ostanejo svoji zviti taktiki, begali so celo v zadnjem trenutku volilce, da je g. Mesar odstopil, na volišče so prihiteli na dan volitve celo radikali iz Kranja begat volilce s to neresnico, a Gorenjci so se jim smejali, milovali jih in — g. Mesarja volili. To je bil jedino pravi odgovor mož na tako otročje izzivanje.

Volitev ta je zopet jasno pokazala, na kateri strani je naše ljudstvo in kdo piše v imenu in v smislu našega ljudstva. Vzlasti bi priporočali ljudskim učiteljem, ki so se mnogi z vso strastjo zaganjali v volilni boj, naj proučujejo rezultat volitve ter naj ne napravljajo umetno osnovanega nasprotja med seboj in med ljudstvom, ker to gotovo ne more biti v prospeh ljudski šoli.

Radujoč se sijajne zmage, prepričani smo, da bo donášala Gorenjecem koristij duševnih in gmotnih. V to pomozi Bog!

Vera in politika.

Govoril dr. Šušteršič na shodu v Škofji Loki. (Dalje.)

Sedaj pa si nasprotno oglejmo gospodarstvo, kateremu na čelu stoji mož, ki se ne briga za krščanske nauke, katerega vodijo marveč le zgolj posvetna načela. Za takega gospodarja bode vodilo le lastna korist, le zgolj sebičnost.

V takem gospodarstvu bode navidezno tudi morebiti vse lepo vrejeno, kupčija bode tudi more-

biti dobro šla, kajti sebičnost bode takega gospodarja gnala k pridnemu delu, a vendar se tako gospodarstvo bistveno razlikuje od prejšnjega.

Gibalo za nekrščanskega gospodarja je le sebičnost, — iz sebičnosti bode pridno delal, iz sebičnosti bode svoje podložne, svoje hlapce, dekile in delavce spodbujal k pridnemu delu.

Iz sebičnosti bode pa tudi od svojih delavcev, od svojih podložnih zahteval trdo delo od zore do mraka, in privoščil jim ne bode niti potrebnega počitka. Ne bode se brigal, če moči delavca za zahtevano trdo delo tudi zadostujejo, če moči delavca takega dela ne premorejo. To je za sebičnega gospodarja brez pomena. Dokler bode delavec delal tako, kakor zahteva, obdržal ga bode, kadar pa bode delavec obrabil svoje moči vsled naloženega mu pretrdega dela, da ne bode mogel več zahtevanega dela zmagovati, posadil ga bode sebični gospodar pred vrata in vzel bode drugega delavca z zdravimi močmi. In če hlapec sebičnega gospodarja zbolí, potem ne bode, kakor krščanski gospodar, zanj skrbel. Kaj ga briga hlapec, ki ne more delati? Posadil bode bolnika na cesto in vzel si bode drugega zdravega hlapca. Če ubogi bolnik, ki mu je morebiti skozi leta zvesto služil, še tako žalostno pogine, to ne kali miru sebičnega gospodarja.

Akoravno pa sebični nekrščanski gospodar od svojega delavca zahteva strogo trdo delo, daje mu nasprotno kakor mogoče pičlo mezdo. Kolikor mogoče dela za kolikor mogoče malo plačo! — To je za sebičnega gospodarja načelo. Pri tem pa bode tak gospodar porabil še vsako priložnost, da svojemu delavcu od zasluženega plačila kaj odtrga. Če delavec kako četrt ure pozneje pride na delo, če ima nesrečo, da kaj majbnega gospodarju pokvari, takoj mu bode odtrgal na plačilu. In če ima ubogi delavec tudi morebiti ženo in otroke doma, ki živé od dela njegovih rok, in če tudi pičlo plačilo ne zadostuje za življenje vseh, če morajo morebiti otroci

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamotte.

(Dalje.)

„Trdnjavo Gibraltar naredili so Angleži zoper Špance, — iz naših gorâ naredil bom jaz trdnjavo zoper Angleže. Naši sovražniki se vznemirjajo nad gibanjem prebivalcev po mestih; a ne vedó, da je marsikatera vojašnica prenapolnjena zaloga strelnega prahu in solitarja, — in marsikatera druga zaloga živeža; da je marsikateri Glen, kjer se mirno njih črede pasó, že zavarovano ležišče in naše skale so trdnjave, ki se ne bojé svinčenk iz njih topov.“

„Oni ne vedó, da v temnih nočéh iz nepoznatih globin morskega obrežja prihajajo čolniči, várajo njih čuječnost, ter se prepeljujejo od jednega kraja obrežja do drugega; ako pa jih preganjajo, poskrijejo se v votline, v katerih jih živ človek ne najde. To sem storil kot natoroznanec. Kot kemik pomagal sem po svoji moči tudi ubogej Irskej. Razen tovarn za strelni prah ustanovil sem nedavno delalnico, v kateri se pripravljajo razstrelivo, katerega čudoviti nasledki so še le meni samemu znani. Znašel sem tvarine, ki potresene po tléh širni travnik premené v strupeno raván, po kateri se nobena žival brez

nevarnosti pasti ne more; znašel sem netivo, s katerim ob določeni uri vpepelim trdnjavo s čuvaji vred. To sem storil v treh letih, in vendar me imajo oni, v katerih službi žrtvujem vse svoje moči, da, svoje življenje, — za tujca, norca, sumnjivega človeka!“

Doktor je umolknil.

„Vi ste pravi Irec!“ vsklikne Peter ter mu stiska roko.

„Irski Washington!“ pristavlja Firebrand.

„Ne, Jan, jaz nisem Washington,“ odgovori doktor, in oči se mu blesté; „jaz mu le pripravljam pot, — Washington je tú!“

In prime Petra za roko.

„Ako se imam nadejati slave, bode tá prva, da sem tebe našel; tu je meč Irske, on je, katerega bodo pozni rodovi častili z imenom. „Peter, spasilatelj (rešenik) Irske!“

„Jaz?“ vprašuje mladi Irec; „jaz, rešenik?“

„Da, ti, Peter Hadfield; kakor Irvinghton ni moje, tako tudi Hadfield ni tvoje ime. Oče in ded tvoj sta je sicer nosila; ako pa sledimo par stoletij nazaj, najdemo mej tvojimj pradedi jednega, ki se je zval „Fion“*) in je bil knez v slavnoznanaj

*) Fion je junak v nekeji irskej bajki — in beseda „Fion“ je korenika besedi „Fenier“, s katero se v novejšej dóbi nazivajo zarotniki tajne družbe; ona pomeni „sinovi Fion-ovi“.

bajki, koja se pripoveduje od ust do ust od Dublina do Limericka, od Bantry-a do Portsrhae-a.“

Peter se začudi.

„Dovolite, da nadaljujem, prijatelj! Dolge noči sem prebdél, da sem sestavil ta rodopis, ter se iz istega namena nastanil naposled v Bantry-u.“

„Vaš oče je bil kmet; in vendar so vas vsi tovariši, — sluteč vaš rod, — častili, na tihem spoznali vas gospoda ter vas nazivali „mladega orla“.“

„Ponosen in neupogljiv, kakoršnega sem vas spoznal, bili ste v istini orel, kraljevi ptič, kojega se sicer v mladosti more krotiti in zapreti v kletko, iz katere pa drzno dviga svoj pogled v solnčne višave; ali ko doraste, umrje žalosti, — ako ne more zrušiti okovov, da bi veličastno vsplaval v sinje višine. V vaših gorah sem vas jel opazovati, moj brat vas je opazoval v Ameriki; najini razsodbi sta se vjemali; ko pa sem vas včeraj, prvič v teku dveh let, zagledal, bilo mi je srce polno radosti in ponosa, kajti uvidel sem, da se nad vami nisem váral, — da boste vi rešitelj nesrečne domovine.“

Peter še ni bil nikdar slišal takega govorjenja: nikdo ga ni zval „rešitelja“, katero ime je toliko očarovalno za navdušene, neodvisne duhove; — zatorej ni mogel takoj odgovoriti. (Dalje sledi.)

lakoto trpeti vsled pičnosti očetovega zaslužka, — kaj to vse briga sebičnega, nekrščanskega gospodarja! Zanj velja sebično načelo: Dokler mi bode delavec opravljal delo, katero zahtevam, bodem ga obdržal, kadar pa tega dela ne bodem več opravljati mogel, bodem ga odslovil. Vse drugo me pa nič ne briga!

Mož, ki ima taka načela, seveda ne pozna krščanske zapovedi: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.“ On pozna le sebično človeško zapoved: „Ljubi samega sebe nad vse.“ Vsled tega vidi v svojem bližnjem le predmet, katerega je treba za se, v svoj dobiček izkoriščati. V svojem delavcu vidi le stroj, ki mu opravlja delo, iz katerega dobiva dobiček. Delavec mu je ravno toliko, kakor živina, ki mu tudi opravlja dobiček prinašajoče delo.

Jasno je, da tak gospodar ne bode prijazen in ljubeznjiv v občevanju s svojimi podložnimi. Nasprotno, kot gospodar, čuti se visoko vzvišenega nad podložnimi delavci, v občevanju z njimi je tedaj napuhjen, neprijazen, oduren, robot. On, kot gospodar, je po svojem mnenju mnogo več od svojih delavcev, kajti krščanskega zakona, da smo pred Bogom vsi enaki, hlapci in gospodarji, tak mož ne pripozna.

Da se tak gospodar ne briga za duševno zdravje svojih podložnikov, ni mi treba posebej omenjati še. Kakor se sam ne briga za predpise krščanske npravnosti, tako mu je tudi vse eno, kakšni da so v tem oziru njegovi podložni. Da le svoje delo opravijo, — vse drugo gospodarja čisto nič ne briga.

Da tak gospodar svojim podložnim ne daje dobrega vzgleda, je samo ob sebi umevno. Podložni vidijo, da se gospodar ne briga za moralno, vsled tega se tudi sami kmalo pokvarijo. Vidijo, da gospodarja vodi le sebičnost, — posnemajo ga in se tudi začno ravnati v smislu svoje lastne sebičnosti. Delajo sicer, ker morajo, a delajo le mehanično, brez veselja, in če le morejo, gospodarja goljufajo. Kakor za gospodarja velja načelo: Kolikor mogoče dela za kolikor mogoče majhno plačilo, velja za delavce načelo: Kolikor mogoče malo dela za kolikor mogoče visoko plačilo. Gospodar izkorišča delavce, kolikor jih more, nasprotno pa se včasih poda priložnost, da je gospodar v zadregi, ker ne more zadosti delavcev dobiti, in takrat se delavci združijo in skušajo od svoje strani gospodarja izkoriščati, zahtevajo skrajšanje delavnega časa in povišanje plače. Tako nastane potem večna nezaupljivost in večni boj mej delavci in gospodarjem. Kakor je znak krščanskega gospodarstva mejsebojno zaupanje, ljubezen in složno delovanje gospodarja in delavcev, tako je znak nekrščanskega gospodarstva nezaupanje, sovraštvo in boj mej gospodarjem in delavci. V krščanskem gospodarstvu so koristi gospodarja in podložnih ene in iste — v nekrščanskem gospodarstvu pa so koristi delavcev ravno nasprotne koristim gospodarja. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. septembra.

Notranje dežele.

Shod mladočeskich zaupnikov. Pri shodu mladočeskich zaupnikov je moral bajé dr. Vašaty mnogo grenkih slišati. Zagovarjal ga je jeden sam govornik. Mestni svetnik Březnovsky je rekel, da bi bil Vašaty moral iz mladočeskega kluba izstopiti, ko je videl, da se z njim ne strinja. Poslanec Brzorač je po stenografskih zapisnikih dokazal, kako slab je Vašatyjev radikalizem. Masařik je pobijal Vašatyjev govor v zbornici poslancev. Posebno neutemeljena je njegova trditev, da bi Rusija odprla meje avstrijskim izdelkom, ko bi z njo sklenili politično zvezo. Rusija je zaprla svoje meje avstrijskim izdelkom, ko je Avstrija bila z njo še v najboljšem prijateljstvu. Rusija hoče z zapiranjem mej le povzdigniti domačo industrijo. Na vse napade ni Vašaty vedel drugega odgovoriti, da je prejšnja leta ravno tako govoril in da se narod strinja z njim. Nazadnje je pa izjavil, da obžaluje svoje postopanje, da ga le neso bacnili iz kluba.

Glavni zbor društva avstrijskih notarjev je zboroval te dni v Krakovem. Razni zborovalci so se pritoževali, kako se notarjem in notarskim kandidatom slabo godi. Jedino njih upanje je, da se sodnistvo tako preustroji, da se neprepirne stvari izročé notarjem, da bodo imeli več zaslužka. Predlagalo se je tudi, da bi v Bosni in Hercegovini nastavili notarje. Večina zborovalcev je pa vendar spoznala, da se o tej zadevi ne kaže posvetovati, ker stvar vendar ne spada v delokrog tega društva. Ta shod je nas pač preveril, da noben stan v Avstriji ni zadovoljen. Notarski zaslužek je v vseh krenovinah po naših skromnih mislih vendar takšen, da se lepo izhaja.

Nova rumunska stranka. Na Ogerskem se snuje baje neka radikalna rumunska stranka. Snovatelji se nadejajo, da si bode stranka v kratkem pridobila jednak pomen, kakor si ga je mladočeska. Da pokažejo ogerske nemadjarke stranke malo več odločnosti, bilo bi pač želeli, ali bati se je, da se bode z osnovno radikalno stranko le zasejal razpor, ki bode le škodoval. Radikalne stranke v Avstriji dosega tudi nemajo pokazati nobenega uspeha. Nič boljega nima pričakovati tudi rumunska radikalna stranka.

Vnanje države.

Grévy. Bivši predsednik francoske republike, Grévy, je umrl na svojem posestvu v Mont-sous-Voudrey-ju za vnetjem pljuč, prejemši sv. zakramente. Bolan je bil le štiri dni. Republikanski listi hvalijo pokojnikove zasluge. Nekateri drugi časniki pa omenjajo, da je bil jako lakomen, zato je pa tudi spravil lepo premoženje. Zapustil je nekda 10 milijonov frankov.

Rusija. Sedaj se z vso odločnostjo zatrjuje, da se bode ruski prestolonaslednik v kratkem zaročil z grško princesinjo Marijo. Nemški listi že vedó povedati, da so v Črnigori jako nevoljni, da carjevič vzame grško princesinjo. Knez Nikita je bil bajé trdno preverjen, da bode četrta njegova hči ruska carica.

Turčija. Marsikaj kaže, da je res zarota povzročila premembo turške vlade. Dosedanjega velikega vezirja baje jako skrbno stražijo. V „Kölnische Zeitung“ neki poznavatelj turških razmer zatrjuje, da se ni bati, da bi prememba turške vlade imela kak vpliv na evropsko politiko. Kijamil paša tudi ni bil tako naklonjen Nemčiji, da bi Nemci žalovali za njim. Kolikor časa je on vladal, ni noben Nемец vstopil v turško vojsko. Politike pa ni veliki vezir sam delal, temveč se je ravnal le po želji sultanovi, zaradi tega se je pa obdržal celih šest let. Sultan predobro pozna politiko, da bi se sprijaznil z Rusijo. Po tem takem bi ostalo vse pri starem, le osebe so se spremenile. Drugi pa seveda o položaju drugače sodijo.

Turčija in Srbija. Srbskemu ministru vnanjih zadev podelil je sultan veliki kordon medžidijskega reda. Iz tega sklepajo nekateri, da bode nova turška vlada prijaznejša Srbiji, pa manj naklonjena Bolgariji, nego je bila prejšnja. Zatorej pa v Sofiji neso posebno veseli ministerske premembe v Carigradu. Omenjeno odlikovanje pač nekoliko kaže, da prememba turške vlade ne bode brez vpliva na vnanjo politiko.

Dardaneltsko vprašanje. Casopisi se še vedno bavijo s tem vprašanjem. Kakor se kaže, bila bi angleška vlada zares rada videla, da bi se bila sklicala evropska konferenca, pri kateri bi se posvetovalo o tej stvari. Druge evropske države so pa odločno proti konferenci, ker bi se s tem le sprožilo orijentsko vprašanje. Rusija bi gotovo spravila bolgarsko vprašanje na dnevni red. Najbolje je, da se stvari v orijentu pusté na miru, ker sicer se je bati, da pride do velike evropske vojne.

Srbija. V Kragujevcu je bil shod srbske duhovščine. Po političnem mišljenju je na tem shodu bilo 120 liberalnih, 110 radikalnih in 80 naprednjaskih duhovnikov. O politiki se na tem shodu ni govorilo. Mnogi so pritrjevali celo misli, da bi se napravil nov pravilnik, da se duhovščina nema mešati v politiko. Na tem shodu se je jasno videlo, da pravoslavna duhovščina nema posebnega vpliva na javno življenje. Temu je seveda to krivo, ker je preveč odvisna od države.

Črnagora. Na črnogorskih tléh na desnem obrežju reke Bojane našli so zalogo orožja Malisarov, in sicer 219 pušk, 270 revolverjev in mnogo streliva.

Izvirni dopisi.

Iz Logatca, dne 7. septembra. Redko slavnost praznovali smo v nedelje mi Logačanje. Prevz. g. knezoškof so po 5 letih zopet delili zakrament svete birme. Že v soboto se je zavil Gorenji Logatec v praznično obleko. Raz strehe so vibrale zastave in trije mični slavoloki z lepimi, primernimi napismi so napovedovali prihod visokega gosta.

Visokorodni g. okrajni glavar Del Cott, domača gospoda duhovnika in občinski očetje pa so se peljali knezoškofu do meje nasproti. Po prisrčnem sprejemu in prvih navdušenih besedah se je odpeljal milostni knezoškof iz Dolenjega Logatca k farni cerkvi. Pri cerkvenem slavoloku ga je pričakovala šolska mladina, gg. uradniki in obilo vernega ljudstva. Veselo zazvone zvonovi, s Tabra se razlega grom topičev, ljudstvo se zgane na kolena, mala, brdka učenka poda visokemu prišlecu šopek, višji pastir pa ginjenim očesom blagoslavlja svojo čredo. Krasen, nepozaben prizor!

Po cerkvenem blagoslovu so prevzvišeni gospod knezoškof prisostovali slovesnemu obedu v gradu, kateri je napravil njim v čast gostoljubni g. okrajni glavar Del Cott. Mej tem se je zmrčilo do dobra in vsa vas se je zažarila v svitu tisočerih lučic in lampijonov. Vse odlične hiše so bile krasno razsvet-

ljene in nakitene. Bengaličen ogenj na grajskem dvoru je še povečal krasni prizor!

Drugi dan, v nedeljo, so darovali gosp. knezoškof tiho sveto mašo. Po maši pa so stopili na leco in v lepem, globoko premišljenem govoru opominjali, prosili in opozarjali zbrane stariše, kako skrbno naj čuvajo in vzgojujejo najdražji zaklad, nedolžno dečo po vzgledu angeljev varuhov. Iskrene, nepriščiene besede so segle vernikom globoko v srce. V marsikaterem očesu se je zalesketala svitla solza! Birmanec je bilo 539, med njimi domačinov do 400. Okoli druge ure popoldne se je završila redka slavnost, ki ostane vrlim Logačanom izvestno dolgo v spominu!

V ponedeljek zjutraj so se odpeljali prevzvišeni g. knezoškof v Zavrac birmovat. Dobrotljivi Bog pa nam še dolgo ohrani in blagoslovi našega ljubega, tako ljubeznjivega in vnetega vrhovnega dušnega pastirja!

Iz Zagreba, 8. septembra. (Pevska slavnost v Zagrebu.) Danes v jutru sestala se je skupščina zavezina — in g. Arnold, nje predsednik, pozdravil je mnogobrojne navzoče s sledečimi besedami:

„Slavna skupščina! Vrlji bratje pjeváci!

Od vseh stranij naše krasne domovine smo prihiteli sémkaj v naše središče. — ne samo, da se bratski objamemo in spoznamo, temveč da povzdignimo našo pesem, ter se posvetujemo, kako jej pripraviti trdni temelj v našem narodu. Naš sestanek ima torej plemenit i rodoljuben namen.

Plemenita je smér, ker je pesem prava slika ljudske duše — ter more v njej gojiti samo plemenita čustva, — vzbujati le blage čednosti prijateljstva in ljubavi do doma. Rodoljubna je smér našega sestanka, ker ni ljubeznjivejšega, boljsega i iskrenejšega propovednika narodne ideje, širitelja ljubavi i spoštovanja do matere-domovine, — nego je pesem. Ona, — nikomur sumnjiva, zamérna, od nikogar mržena, — najde pravi pot v hladna srca tujcev, v trda srca sebičnjakov, — ter v otrovna srca naših nasprotnikov, ter je zná ogreti in pripeljati nazaj v kolo onih, katerih srce z vsakim udarcem hrepeni in želi le jedno: da nam živi rod hrvatski!

Zato ima naš sestanek drug namen, nego tratenje časa, in naša pesem drug namen, nego zabavo pri čaši vina; naš sestanek ima resen uzrok in namen, vreden najboljšega človeka: uljudnost; — namen, vreden najboljšega rodoljuba: ljubav domovinsko! In dovoljeno mi bodi, da tu na vzvišenem mestu, na koje so me izvolili moji bratje pjeváci, izrečem svojo staro misel, iskreno željo, da bi se našel rodoljub, ki bi omogočil za vse čase, da zaori hrvatska pesem vsako leto v drugem kraju naše domovine, ter tako pripomogel, da si hrvatska pesem okupira najoddalnejše selo, da prospé v najoddalnejši kotič širne naše, — a žal, — razkosane domovine in raztresenega naroda.

V našem sestanku imamo resen namen, dostojen najresnejšega človeka, in plemenito, vzvišeno smér: da ostanite zvesti svoji zavezi ter z vsemi silami napredujete v tem zmislu; da ostanete zvesti hrvatski pesmi! In kakor je pesmina naloga, da širi in vzbuja narodno zavest in ljubav do doma, — isto dolžnost imamo mi bratje, in naše géslo bodi: Živila Hrvatska!“ (Živio Arnold! Živila Hrvatska!)

Zavezni tajnik g. Lihl poročal je na to o delovanju centralnega odbora, ter se izrazil, da s posebnim zadovoljstvom konstatira vspeh in oduševljenje, katero v teh svečanostnih dnéh vlada v Zagrebu, je dokaz in porok, da društvo goji prave namene, da bode i v bodočnosti vrlo cvélo in napredovalo.

Tudi misel razpisanja nagrade za najboljšo skladbo, koja je imela namen, vzpodbujati društvene glasbenike k marljivemu delovanju, — imela je lep vspeh. Z nagradami sta bila odlikovana gg. J. Vilhar in J. Eisenhut; prvi je dobil prvo in drugo, a drugi tretjo nagrado.

Nadalje izreka zahvalo vsem, ki so pripomogli k lepemu vspehu, v prvi vrsti odličnemu odboru rodoljubnih dam, — njim na čelu prevzvišena gospa banova Khuen-Hedervary-jeva, — katere so preskrbele nagrade glasbenikom, — in potem vsem sodelujočim društvom. — Kakor tajnikovo poročilo, vzelo se je i blagajnikovo z zadovoljstvom na znanje.

Tajnik Lihl je predlagal, da se začne od 1. januarja 1892 izdajati zavezino glasilo in da v to svrhu vsak pevec plača po 5 kr. na mesec. Sklene

se, da se bode glasilo začelo izdajati, — a prinose bode plačevalo društvo.

Nadalje se je sklenilo, da se prihodnja skupščina zaveze hrvatskih pjevaških društev snide v Brodu leta 1892. Zavezni pevovodja bode istočasni pevovodja društva „Kolo“ in njegov namestnik bode pevovodja „Sloge“.

Priporočajo se na to še jeden zbor g. Vilharja in jeden g. prof. Fleišerja v Belovaru.

Pri volitvi društvenega odbora izvoljen je bil „per acclamationem“ dosedanji odbor.

Konečno g. Arnold s prisrčnimi besedami zahvali navzoče ter prosi pojedine predsednike društev, da delujejo v to, da se prizori, kakršni so se sinoči pojavljali v komersu (Klici: Živio Starčević!), v bodoče opusté, ker nimajo nikakega pomena v skupščinah pevskih društev, — in je tudi z zadovoljstvom opazil, da se nijeden pevec ni udeleževal teh prizorov. (Živahno odobravanje.) (Konec slédi.)

Deželna učiteljska konferencija.

V Ljubljani dné 3. septembra.

(Tretja seja.)

(Dalje.)

V splošni razpravi dá gosp. prvomestnik besedo g. Jeršetu, ki pravi, da je poročevalec dobro opisal stanje ponavljalne šole in stavil razne predloge, s katerimi pa se ne strinja. Do šol v trebanjskem okraju ima mnogo otrok čez uro hodá. Takih ni siliti v šolo, braniti jim poset nauka bilo bi v protislovju z načeli o ljudskem izobraževanju. Verskega pouka se morajo udeleževati. Pri tej priliki si privajajo nekoliko elementarnih vednosti in prihajajo po dvakrat na teden v vsakdanjo šolo. Kaj začeti s temi, ki izpolnijo 12. leto? Kam jih uvrstiti pri vstopu v ponavljalnico? Osnovale bi se mnogo oddelkov. Pouk bil bi težaven, nemogoč osobito na jednorazrednicah. S katerim oddelkom naj bi se učitelj pečal? Niti železen učitelj ne bi bil kos taki nalogi. Sredstev za vredbo potrebnega nadaljevanja šolskega izobraženja govornik ne more navesti, sedanje razmere tega ne dopuščajo. Le na večrazrednicah, kjer so učenci dovolj poučeni, naj se ti združijo v ponavljalnico pod jednim učiteljem. Nesposobni ali naj odpadejo, ali naj se uvrsté v oni oddelki vsakdanje šole, v kateri bi morali hoditi, ko bi njihova šolska dolžnost še dalje trajala.

G. Šetina podpira Gaberskove nasvete in kaže še na druge nedostatke, ki so povod neuspehom v ponavljalni šoli. Za to šolo negodni otroci naj hodijo še k vsakdanjemu nauku, ker ti silno ovirajo napredek.

Poročevalec pravi, da je iz razprave videti, da smo jedini, torej nima kaj dodajati. Priznati pa mora gledé pouka v oddelkih g. Jeršetu, ki se sicer vjema z njegovimi nasveti.

V specialni debati so se oglasili gg. Šuman, Gregorin, Linhart, Senekovič, Zupančič, Levec, Bele in Lapajne nasvetujoč, da se tu in tam v resolucijah kaj malega popravi; potem se vsprejmo soglasno vsi predlogi g. Gabrška.

Na vrsti je potem posvetovanje o izpremembi učnega navodila za pouk o drugem deželnem jeziku. Povod izpremembi daje ukaz dež. šol. sveta z dné 5. febr. 1887, da se mora na vseh trin večrazrednih slovenskih ljudskih šolah na Kranjskem s poukom v nemščini kot z obligatnim učnim predmetom pričeti s tretjim šolskim letom. Učni načrti so se prenaradili in smoter določil. Najvišji normale vsled tega ni bil več dosegljiv in na mnogih trirazrednicah se je pouk v nemščini z bok neuspehov opustil. Smoter pouka v nemščini pa je ostal za čveterorazrednice neizpremenjen, dasi je mnogo učnih ur na teden za nemščino odpadlo. Že prej se smoter ni dosegel, da bi si bili otroci popolnoma osvojili nemščino v besedi in pismu, tem manj je to sedaj mogoče. Zato predlaga:

1. Učni smoter pri pouku v nemščini bodi ta, da si učenci pridobé bogato zalogo besedi in sposobnost, v tem jeziku po potrebi izraziti se in vstopiti v srednje šole, ali zadostno predznanje za nadaljno izobražbo v tem jeziku za potrebe v življenju.

2. Tvarina, ki je v sedanjem učnem navodilu določena za prvo, drugo in tretje šolsko leto, naj se primerno z ozirom na premenjeni pouk skrči v tvarino za tretje šolsko leto, v katerem se mladina začne učiti nemščine.

3. Ta učna tvarina velja tudi za obligatni pouk v slovenskem jeziku na nemških ljudskih šolah s potrebnimi v jeziku ležečimi izpremembami.

G. Thuma pritrjuje, da po sedanji vredbi nikakor ni mogoče doseči povoljnih uspehov, k večjemu to, da se otroci navadijo dobro čitati in pisati. Izstopivši niso dosti več zmožni. V dosego večjih uspehov naj se torej poprej začne s poukom v nemščini. V to svrhu priporoča zadnje četrtletje v drugem šolskem letu (t. j. v drugem razredu).

G. Šetina ugovarja, da bi šli s takim priporočilom zopet nazaj, saj še itak ne dostaje časa za slovenščino, kar mora poudarjati iz lastne skušnje. Pridobitve narodne ne smemo odklanjati. Izobražba v materinščini gre naprej, drugo po okoliščinah, ako je prilika.

G. Letnar se pridružuje mnenju svojega tovariša Thume. Kot nadzornik se je prepričal, da je tvarine za nemščino preveč. Vsprejme naj se torej predlog, da se z nemščino prej začne, ako čas dopušča.

G. dr. Romih brani predloge poročevalca, ki kazajo na pomanjkanje primernih nemških slovnice trdi, da bi se dalo pri normalnih razmerah veliko doseči, tako pa je težko en mesec časa pridobiti koncem družega šolskega leta. Po sklepu odborovem vzdržuje svoje predloge in ne more priporočati kake izpremembe sedanjih določb.

Tudi g. Ravnikar se protivi spreminjevalnemu predlogu, ker zadnja dva meseca sta odmenjena ponavljanju, ki je mati vsemu pouku in napredku.

G. Abram odsvetuje odločno tako spremembo, rekoč, da bi bila povod „lovu na nemške zasluge“.

Na priporočilo g. Šetine sklene se splošna razprava, a njegov nasvet, naj se o predlogih glasuje po imenih, se proti 5 glasovom zavrže.

Potem začne poročevalec g. Žumér čitati nadrobno navodilo za pouk v nemščini. Ker pa obilice tvarine zborovalci ne morejo s potrebno pozornostjo presojevati, nasvetujeta gg. Bele in Lapajne, naj se vse čitanje opusti, čemur pa g. deželni predsednik ne pritrjuje, ker treba vendar poznati stvar, o kateri se sklepa. Poročevalec nadaljuje, a naglašá samo premembe, da se razprava zaradi pomanjkanja časa okrajša. Pri računstvu priporoča na korist nemščini porabo tehničnih izrazov pri vporabljenih računskih nalogah.

G. Koncilija ni za to, na deželi so itak velike težave z računstvom, zato naj se ta opazka iz predloga izbríše, sicer bi gg. nadzorniki tudi to znanje zahtevali.

Na to se vname živahna debata o šolskih knjigah namenjenih za pouk v nemščini in gospod Šetina predlaga: Deželni šolski svet naj preskrbi nove šolske knjige za učence po razpravljenem načrtu.

G. prof. Levec pripisuje nezadovoljive uspehe slabim učnim knjigam, ki niso v nikakem soglasju z učnimi navodili. Skandal je, da jih šolska zaloga na Dunaju priobčuje. Po osnovi in metodi so že zastarele, zato je skrajni čas, da se nove prilagodijo spremenjenim učnim načrtom, za kar je prositi deželni šolski svet. — Sprejeto.

G. Gabršek stavi nujni predlog, da se učno navodilo tudi drugim predmetom spremeni, sicer se ne bode strinjalo z onim v nemščini. Naj se torej z izdavanjem počaka.

G. prof. Levec ne podpira tega nasveta, ker bi se izdava popolnega navodila morda 3 leta zakasnila. Navodilo za nemščino je nujno potrebno, naj se to takoj sestavi. Nekdanji Pirkarjev načrt naj se v ostalem prej ko prej prenaradi in objavi.

G. Gabršek je zadovoljen s tem in poročevalčevi predlogi se soglasno vsprejmo s pristavkom g. prof. Levca.

Koncem seje stavljeni nasvet, naj bi se učiteljski konferenciji dovolilo še četrti dan zborovati, ni dobil pritrdila; g. Senekovič pravi, da bode popoldanska obravnava ostale tvarine še pokazala, da li bode potrebno za en dan zborovanje raztegniti ali ne, in to je obveljalo. (Dalje slédi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. septembra.

(Gorenjska volitev.) Kakor se nam poroča, hodil je znani agitator iz Kranja več dni okolu volilnih mož, da bi jih pregovoril za g. Pirca. Značajni možje, na katere sme slovenska konservativna stranka računati v vsakem slučaju, dajali so mu primerne odgovore, včera pa pri volitvi pokazali, da jih ne omamijo obljube in grožnje. Tudi včera je pred volitvijo so se nekateri nasprotni agitatorji brez najmanjšega uspeha sklicevali na telegrame v

„Slov. Narodu“, da namreč gosp. Mesar ni resen kandidat. Po volitvi so se malone vsi volilci zbrali v gostilni pri g. Hirschmannu, kjer je bilo več navdušenih napitnic na vrle in zavedne volilce gorenjske, gosp. poslanca Mesarja in slovensko duhovščino. Došli so naslednji brzozjavni pozdravi: Iz Ribnice: Izvoljenemu poslancu in vrlim volilcem, kakor Triglav nepremično stoječim za vero, dom, cesarja, gromoviti živeli in slava! Iz Ljubljane: Slava zavednim gorenjskim volilcem, zvestim Bogu in narodu, neomahljivim, kakor skala očeta Triglava! Bog živi novega poslanca v prospeh svete katoliško-slovenske stvari! Iz Ljubljane: Živel Mesar, somišljenik in prijatelj konservativne obrtne stranke ljubljanske, slava vrlim volilcem!

(Osebné vesti.) C. kr. okr. glavar v Mariboru, g. Friderik Marek, in g. A. vitez Scherer na Ptuji sta dné 1. t. m. prevzela posle svoje službe.

(Štajerski deželni odbor) naznanja, da s prihodnjim šolskim letom oddá šest ustanov po 300 goldinarjev na leto za medicinece, ki imajo na Štajerskem domovinsko pravico.

(C. kr. obrtni strokovni šoli v Ljubljani.) Na strokovnih šolah za lesno industrijo in za umetno vezenje in šivanje čipek se prične šolsko leto 1891/2 z dném 15. septembra. Vpisovanje v oba zavoda se bode vršilo v ponedeljek 14. t. m., zjutraj in popoldne v pisarni c. kr. vodstva (Virantova hiša, vhod v Zvezdarskih ulicah.) Za vsprejem morajo učenci in učenke dokazati, da so dovršili 14. leto in ljudsko šolo z dobrim uspehom. Šolnine ni nikake. Revni gojenci imajo upanje, da dobé razne podpore in ustanove. Strokovna šola za lesno industrijo ima 4 letnike, v katerih se poučuje poleg potrebnih teoretičnih predmetov umetno in stavbeno mizarstvo, rezbarstvo in strugarstvo. Na strokovni šoli za umetno vezenje ima letos prirasti 3. letnik in poseben atelier, v katerem bodo bivše učenke pod nadzorstvom in navodili učnih močij izvrševale naročena dela. Podrobnosti povedó plakati. Tudi daje c. kr. vodstvo drage volje vsa potrebna pojasnila pismeno in ustno.

(Kanonično vmeščena) na faro Trnovo, oziroma Št. Gotard, sta bila danes čč. gg. J. Vrhovnik in J. Šlakar.

(Premovanje konj v Lukovici) je bilo dné 5. t. m. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Franc Majdič z Vira 35 gld., Anton Jereb s Kratine in Miha Merzlikar iz Kosez po 20 gld., Val. Gradišek iz Trzina, Matej Jerman iz Dobrave in Janez Kvas iz Zaloga po 15 gld., Josip Stern iz Zaloga, Janez Lap iz Žej in Fr. Cepuder iz Prapreč srebrne svetinje. Za dve- in triletne kobile: Janez Lap iz Žej 15 gld. Za eno- in dveletne žrebice: Franc Grad iz Beričevega in Martin Vevar iz Lukovice po 10 gld., Anton Andrejka iz Dolenjega in Gašpar Kotnik iz Prevoj srebrni svetinji.

(Premovanje konj na Vrhnikih) je bilo dné 7. t. m. Pripeljali so 15 kobil z žrebeti, 4 mlade breje kobile in 12 jedno- in dveletnih žrebic. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Anton Rotar s Podsmreke 35 gld., Jakob Dolencec z Iga 20 gld., Fr. Oven s Podsmreke 20 gld., Fr. Novak in Fr. Mrak s Plešivice in Jernej Jeraj s Sinje Gorice po 15 gld., Mat. Židan iz Zadvora in Fr. Gregurka s Sinje Gorice srebrni svetinji. Za mlade kobile: P. Kušar s Sinje Gorice 20 gld., Mat. Remžgar z Brezovec in Fr. Gregurka s Sinje Gorice srebrni svetinji. Za jedno- in dveletne žrebice: M. Smuk iz Bevk in Avg. Pirnat iz Verda po 10 gld., Gabrijel Jelovšek z Vrhnikih, Jak. Žitko iz Verda, M. Novak iz Razorov in J. Jeraj iz Blatne Brezovice srebrne svetinje.

(Poroka.) Prihodnji ponedeljek se bode poročil gosp. Vilko Pollak, inženér v Tridentu, z gospico Pavlo Smoléjevo, hčerjo vpokojenega c. kr. deželnega šolskega nadzornika za Kranjsko, g. Jak. Smoléja.

(Družba sv. Cirila in Metoda) potrjuje, da je prejela po gosp. Ivanu Starcu, stud. iur., 16 gld. kot čisti prebitek dné 9. avg. bivše veselice v Vel. Laščah. Temu potrdilo pristavlja, da se prisrčno raduje, videč naše dijaštvo tako požrtvovalno delujoče za družbe sveto gaslo: „Bog, cesar, narod!“

(Novi lovski zakon.) Vlada je štajerskemu deželnemu odboru predložila načrt novega lovskega zakona, o katerem se bode posvetovala enketa iz zastopnikov društva v varstvo lova in kmetijske družbe.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 30. avgusta do 5. septembra: Novorojencev je bilo 6, umrlo jih je 19, in sicer: 1 za legarjem, 4 za jetiko, 13 za različnimi boleznimi; med temi je bilo 5 tujcev, 7 v zavodih. Za nalezljivimi boleznimi so obbolele 3 osebe.

(Pastirski list.) Mil. gosp. krški knezoškof Jozef izdali so pastirski list: „Kaj uči že človeška pamet, kaj uči sv. cerkev o dolžnostih glede zemeljskega življenja?“ V listu govore o današnjih, žal, že navadnih zlih, o pijanosti, dvoboju in samomoru.

(Porotno sodišče za Koroško) ima tretje svoje zasedanje od dne 14. do 18. septembra. Obravnavalo se bode o petih zločinih proti pravosti, jednem zločinu težkega telesnega poškodovanja, dveh ubojih, jedni tatvini in dveh zavrtnih umorih.

(Novo železniško postajo) otvorijo dne 13. t. m. na progi južne železnice med Grabstanjem in Sinčo Vasjo na Koroškem. Nova postaja bode se imenovala: postaja „Rikarjavas“ (Rückersdorf). — Tudi pri „Lendu“ ob Celovcu delajo priprave za novo postajo.

(Na vrbskem jezeru) je bilo začetkom tega meseca 3757 tujcev, in sicer v Porečah 1787, v Vrbi 1444, Krivi Vrbi 526.

(V Kozjem) napravijo tamošnji domoljubi v nedeljo dne 20. t. m. prvi slovenski koncert s petjem in godbo.

(Zaprlji) so mestni redarji v Mariboru meseca avgusta 70 oseb, in sicer 44 moških in 26 ženskih. Od teh so jih odgnali iz mesta 25, ostale so izročili c. kr. sodišču zaradi vlačugarstva ali pa v bolnišnico.

(Sadje.) Kakor poroča „Slov. Gospodar“, letos ni veliko lepega sadja, le v Slov. Goricah, na vznožju Pohorja, Boča itd., pa ga je precej. Kupci iz daljnih krajev se še ne oglašajo.

(Pri občinski volitvi) na Veliki Loki pri Trebnjem je bil za župana izvoljen Franc Klemenčič z Velike Loke, za svetovalce pa Anton Zajec s Potoka, Janez Buhovec z Mrzle Luže, Anton Zupančič iz Prudofa, Jos. Kotar iz Dolenje Vasi in Ig. Klemenčič iz Kamnega Potoka.

Raznoterosti.

— Solnce — zažigalec. Te dni so na neki graščini blizu Berolina zapazili, kakor bi se nekaj smodilo. Po daljšem preiskavanju so našli, da je pred oknom na deščici s prtičem pogrjnjeni stala polna steklenica vode. Solnce je sijalo skozi steklenico, katera je kakor steklena leča zbirala solnčne žarke in jih metala na prtič, ki je bil začel tleti. Ko bi nikogar ne bilo blizu, gotovo bi bil nastal velik požar in premišljevali bi bili, kako je nastal ogenj.

— Pravda zaradi bolh. V Parizu je bila jako zanimiva pravda zaradi bolh. Nekdo je najel stanovanje za 650 frankov na mesec. Prvo noč ni mogel spat zaradi bolh. Vjel je jedno bolho, pokazal jo gospodarju ter šel iz stanovanja. Gospo-

dar se je obrnil do sodišča in se skliceval na to, da še jedna bolha ničesar ne dokazuje. Sodnik je pa priznal, da že jedna bolha brezdvomno dokazuje, da so v stanovanju bolhe. Če so pa bolhe, ima najemnik pravico, izseliti se.

Telegrami.

Hotederšica, 11. sept. Zavednim volilcem v podnožju Triglava z notranjskih vrhov zakličemo slava!

Dvanajstotica kranjskih in goriških domoljubov, zbrana na Vojskem.

Hotederšica, 11. sept. Vrlemu izvoljencu gorenjskih kmetskih občin in njegovim volilcem gromovit živio izreka dvanajstotica duhovnikov, zbrana v Godoviču.

Dunaj, 11. sept. Grof Taaffe se je odpeljal v Ellischau.

Praga, 10. septembra. Cesarsko namestništvo je izdalo obširen program za cesarjev prihod na Češko. Vodstvo nemške stranke pozivlja vse nemške okrajne načelnike, da se oglase za avdijenco dne 27. septembra.

Praga, 11. sept. Ob stoletnici, ko je cesar Leopold dne 14. sept. 1791 obiskal obrtno razstavo, priredi izložbeni odbor prihodnji ponedeljek slavnost, katere se bodo udeležili deželni odbor, mestni zastop in župani predmestij.

Belgrad, 10. sept. Trgovinske obravnave z Avstrijo se bodo pričele sredi oktobra.

Monakovo, 11. sept. Nemški cesar in princ-regent sta jutraj odšla k vajam obeh bavarskih vojnih korov; ob 11. uri odpotuje cesar v Kasel. Občinstvo je cesarja pri odhodu pozdravljalo; na kolodvoru so se zbrali zastopniki raznih uradov.

Benetke, 10. sept. Stanje rumunske kraljice se ni zboljšalo.

Meheln, 11. sept. Pri včerajšnji javni seji katoliškega kongresa je tajnik Fris prečital na papeža adresu, ki izraža željo obnovenja papežev svetne oblasti.

London, 10. sept. „Standard“ poroča iz Batuma: To leto je šlo 11 ruskih ladij z vojno pripravo skozi Dardanele. Na Črnem morju se zbira močno rusko brodovje. Vse križarske ladije prostovoljnega brodovja so vzele seboj težke topove za trdnjavo v Vladivostoku.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—182)

Tuji.

9. septembra.

Pri **Maliču**: Baron Lazzarini; Fatte, trgovec, iz Gradeva. — Baron Schwegl, c. kr. komornik; Grüner, odvetnikova vdova, s hčerjo; pl. Kölbl, Hausner, Keller, Stukhardt, Weiss, Mandl, trgovci, z Dunaja — dr. Spira, zdravnik, iz Prage. — Lang, trgovec z železnino, iz Beljaka. — Hinterberg, zasebnik, iz Inomosta. — pl. Obereigner, zasebnik, s Sneznika. — Baron Apfaltrern, zasebnik, s Križa. — Petrič Marija in Ana, zasebnici, z Vrhnike. — Kapus, zasebnik, iz Budimpešte. — Nogar, zasebnik, iz Kaire. — Genochio iz Milana. — Rateco, trgovec, iz Bukarešta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Tisal, poslovodja tiskarne, s soprogo, iz Sarajeva. — Krebs, vodja žel. postaje, s Koroškega. — pl. Czirer, zasebnik, in dr. Aleks. pl. Czirer, iz Pečuha. — Ljudevit pl. Cirer, pomorski častnik, iz Pulja. — Strahwitz, zasebnik, iz Trsta. — Karol in Franc Goreli iz Trnovega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
		razkoma v mm	toploma po Celziju			
10	7. u. zjut.	744.6	10.1	sl. vzh.	del. oblac.	0.00
	2. u. pop.	742.6	19.7	"	"	
	9. u. zveč.	743.0	12.6	"	jasno	
Srednja temperatura 14.1°, za 0.7° pod normalom						

Trikot-srajce, jopice, hlače

za gospode, gospé in otroke (4—1)

iz trpežnega blaga po nizki ceni pri

M. PODKRAJŠEK, Špitalske ulice, Ljubljana.

Višja slovenska gospodinjska šola pri uršulinkah

v Ljubljani

(ustanovljena z dovoljenjem visokega c. kr. deželnega šolskega sveta v Ljubljani z dne 28. julija 1890, šte. 1274)

se prične 18. septembra.

Vpisovanje (oziroma preskušnja) za prvi letnik se vrši od 14. do 17. sept.

Smoter te šole je: deklice, ki so dovršile ljudsko šolo, teoretično in praktično seznaniti z vsemi strokami in opravili umnega gospodinjstva; poleg tega pa tudi izvežbati v vseh oikani gospodinjstvenih potrebni znanostih in spretnostih, katere zahteva stopinja sedanje naobraznosti — na podlagi slovenskega jezika. Šola ima tri letnike: prvo leto je poleg vednostnih predmetov na vrsti nauk o gospodinjstvem poslovanju v hiši: red. hišna oprava, prirejevanje čiščenja in popravljanje perila in obleke, kurjava, svečava itd.; drugo leto o vrtnarstvu: evthioreja, zelenjadoreja, sadjereja itd.; tretje leta praktično izvežbanje v kuhinji. Tudi imajo deklice poleg nemščine priliko, ako se hočejo učiti francoščine ali laščine, ali pa godbe na citrah, goslih in glasoviru.

Za sprejem v višjo dekliško šolo se zahteva dovršeno 14. leto in ugodno spričevalo dovršene ljudske šole, oziroma po vsprejemnem izpitu dokazana sposobnost za višji pouk. — (2—1)

Naznanilo.

(1358) 4-1

Šolske sestre v Repnjah na Gorenjskem

sprejemajo do 1. oktobra gojenke pod zmernimi pogoji. Gojenke se morejo učiti tudi igrati na glasoviru.

Predposlednji mesec.

Velika loterija

Predposlednji mesec.

praške razstave.

Glavna dobitka

(1201 3)

100.000 gld., 50.000 gld.

priporoča

J. C. Mayer.

Srečka po 1 gld.

Srečka po 1 gld.

Dunajska borza.

Dne 11. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	75 " 55 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 80 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1009 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	278 " 75 "
London, 10 funtov stri.	117 " 20 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 30 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 58 "
Nemških mark 100	57 " 55 "

Dne 10. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 60 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180 " — "
Zastavna pisma avstr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2 %	100 " 45 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 75 kr.
Avstr. ruščega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2735 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 " — "
Papirni rubelj	1 " 25 1/2 "
Laških lir 100	46 " 95 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev

se dobi z jedno

ogersko hipotečno promeso

à 1 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dne 15. septembra!